

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	перший (освітній)
Кафедра	Теорії і історії мистецтв	Рік навчання	2
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Цикл професійної підготовки
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	4

ПРАКТИКА МУЗЕЙНА

Семестр 2 (весняний)

Викладач Мельничук Людмила Юріївна,
кандидат мистецтвознавства, доцент

Е-mail ludmel11@ukr.net

Заняття Семестр 2, за розкладом

Адреса к. 205, поверх 2, корпус 3, вул. Мистецтв, 11

Телефон 057 706-02-81
(кафедра)

Затверджено на засіданні кафедри ТІМ

Протокол №2 від 29 серпня 2024 р.

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Комунікація відбувається у щоденному режимі у стінах Харківського художнього музею. У разі дистанційного навчання комунікація на заняттях за розкладом. Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є спілкування у телеграм-чаті групи в робочі дні 10.00-16.00 (консультування, запитання, пропозиції, повідомлення). У випадку дистанційного навчання роботи для контролю мають бути надіслані на пошту викладача: 1) в *темі* листа: назва дисципліни – ТМ 2) файли підписувати: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст* — *docx*, *ілюстрації* — *jpeg*, *pdf*.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення дисциплін «Основи музеєзнавства», «Основи кураторства», «Історія українського мистецтва», «Історія зарубіжного мистецтва», «Історія світової культури», «Теорія мистецтв».

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Вайдахер Ф. Загальна музеологія: Посібник / Перекл. з нім. В. Лозинський, О. Лянг, Х. Назаркевич. Львів: "Літопис", 2005. 632 с.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Сайти провідних музеїв світу, України, Харківського художнього музею

Музеї Ватикану - m.museivaticani.va

Галерея Уффіці (Флоренція) - uffizi.it

Лувр - louvre.fr/en/visites-en

Британський музей - britishmuseum.org

Музей Прадо - museodelprado.es/the-collect..

Музей мистецтв ім. В. і Б. Ханенків, Київ khanenkomuseum.kiev.ua

Музей східного і західного мистецтва, Одеса museum.odessa.ua

Національний художній музей України old.namu.kiev.ua

Національний музей у Львові ім. А. Шептицького nml.com.ua

Харківський художній музей artmuseum.kh.ua

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Практика проходить на базі Харківського художнього музею.

Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word, сайти музеїв світу і України

МЕТА Й ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою практики є ознайомлення здобувачів з принципами функціонування музейної і галерейної системи України, закріплення та поглиблення здобутих теоретичних знань під час вивчення музеєзнавчих і фахових дисциплін, отримання досвіду куратора художніх виставок.

Завдання: ознайомитися з організацією музеїв в Україні, напрямками та формами їх роботи щодо комплектування, обробки, систематизації, обліку, зберігання та використання архівних документів і музейних експонатів; оволодіти навичками раціонального пошуку, відбору, аналітичної і синтетичної критики архівних документів і музейних експонатів, методикою їх використання у науково-дослідній, навчально-виховній та науково-популяризаторській роботі за професійною спрямованістю; отримати практичний досвід самоорганізації, систематичного набуття й поповнення знань, вмінь і навичок роботи за обраним фахом.

ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ:

ЗК 2.Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 10. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ:

ФК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

ФК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

ФК 6. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

ФК 7. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально-предметної структури твору мистецтва

ФК 8. Здатність використовувати професійні знання у практичній мистецтвознавчій діяльності.

ФК 9. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 3. Формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення державною та іноземною (- ними) мовами.

ПРН 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН 6. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПРН 12. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів

ПРН 14. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Музейна практика здобувачів відбувається на базі Харківського художнього музею та галерей Харкова згідно довгострокових договорів про творче співробітництво і проходження практик. У разі дистанційного навчання практика проводиться із залученням фахівців ХХМ онлайн, роботою з сайтами музеїв і галерей, відвідування інституцій за місцем перебування здобувача.

ОПП «Мистецтвознавство» і навчальним планом на музейну (виробничу/навчальну) практику студентів відводиться 3 кредити ECTS, 90 годин.

Практична підготовка бакалавра забезпечує системну підготовку фахівця-мистецтвознавця. Умови проведення практик максимально наближені до реалій майбутньої професійної діяльності

фахівців у галузях опрацювання предметного мистецького середовища, музейних форм роботи, галерейно-виставкової діяльності.

Тема 1. Художні музеї України.

1. Програма та завдання музейно-екскурсійної практики
2. Художні музеї України
3. Формування колекції та історія створення ХХМ
4. Структурні підрозділи ХХМ, форми роботи
5. Музеї України у воєнний час

Тема 2. Зберігання і облік творів мистецтва

1. Ознайомлення з роботою сектору обліку. Акт прийому предметів на зберігання
2. та експонування. Охоронні листи.
Правові та охоронні аспекти експонування предметів на виставці.
2. Фонди музею, надходження творів
3. Каталогізація. Практична робота

Тема 3. Презентація творів мистецтва. Екскурсійна робота

1. Ознайомлення з роботою науково-масового відділу .
2. Оглядові і тематичні екскурсії. Види екскурсій.

Тема 4. Дослідження творів мистецтва. Атрибуційна робота

1. Заняття «Форми наукової роботи в музеї»
2. Заняття «Атрибуція творів мистецтва»

Тема 5. Науково-фондова робота

1. Заняття у фонді графіки
2. Заняття у фонді зарубіжного мистецтва
3. Заняття у фонді мистецтва ХХ ст.
4. Заняття у фонді ДПП

Тема 6. Підрозділи ХХМ

1. Ознайомлення з роботою реставраційної майстерні
2. Ознайомлення з роботою бібліотеки
3. Практична робота в бібліотеці.
4. Ознайомлення з роботою наукового архіву ХХМ

Тема 7. Галерейництво в Україні і в Харкові

Ознайомлення з виставками і роботою мистецьких галерей м. Харкова. Види галерей. Галереї сучасного мистецтва. Галереї у воєнний час.

Тема 8. Відкриття виставки. Організація масових заходів на виставці.

робота із пресою. Концептуальна частина підготовки виставки.Обрання експонента, підбір

виставкових матеріалів, робота з підготовки експозиції. Експлікація та етикетаж виставки. Прес-реліз, буклети та інші види рекламної продукції. Технічна документація виставки.

Тема 9. Практична робота. Підготовка тематичної екскурсії

Підготовка тематичної екскурсії

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом практичних занять на базі Харківського художнього музею. Самостійна робота розрахована на підготовку практичних завдань, поглиблення окремих тем, ознайомлення з роботою сучасних музеїв і галерей (сайти чи безпосередньо), підготовку творчих робіт як індивідуальних так і групових проєктів. Додаткових завдань для самостійної роботи не передбачено.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Форма підсумкового контролю – **диференційований залік**. Оцінювання – на основі виконаних практичних завдань, підготовки власної екскурсії/проєкту для групи, оформленого щоденнику практики.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)		Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+	98–100	задовільно	64–74	D
			A	95–97		60–63	E
			A-	90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B			незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C					

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

На практиці здобувачі вищої освіти мають вести **ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ**, проявляти ініціативу (дискусії, пропозиції), вчасно виконувати усі практичні завдання. Шанобливо і коректно спілкуватись з усіма працівниками музею. Вітається участь у студентських конференціях з тематики практики.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Відвідування практики є обов'язковим. У разі пропуску занять через захворювання або інших поважних причин має бути підтверджуючий документ з наданням можливості відпрацювання. За відсутності поважних причин матеріал опрацьовується самостійно без надання можливості виступів на практичних заняттях.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності при написанні письмових робіт, а також у доповідях на конференції або публікаціях.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>
<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Години	Рубіжний контроль	Деталі
1 тиждень	1	Лекція	Художні музеї України.	10		Щоденник практики
1 тиждень	2	Практичне заняття	Зберігання і облік творів мистецтва	10	Заповнення музейної документації	Щоденник практики
1 тиждень.	3	Практичне заняття	Презентація творів мистецтва. Екскурсійна робота	10	Робота в музеї	Щоденник практики
2 тиждень.	4	Практичне заняття	Дослідження творів мистецтва. Атрибуційна робота	10	Заповнення музейної документації	Щоденник практики
2 тиждень	5	Практичне заняття	Науково-фондова робота	10	Заповнення музейної документації	Щоденник практики
2 тиждень	6	Практичне заняття	Підрозділи ХХМ, інших музеїв	10	Заповнення музейної документації	Щоденник практики
3 тиждень	7	Практичне заняття	Галерейництво в Україні і в Харкові	10	Екскурсії	Щоденник практики
3 тиждень	8	Практичне заняття	Відкриття виставки. Організація масових заходів на виставці. робота із пресою.	10	Робота в музеї	Щоденник практики
3 тиждень.	9	Практичне заняття	Підготовка тематичної екскурсії	10	Самостійна робота. Презентація	Щоденник практики Виступ

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1.	Практичні завдання (індивідуальні) в музеї	30
2.	Підготовка і проведення екскурсії	30
3.	Оформлення щоденнику практики	30
	ДифЗалік	10
	Всього балів	100

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за виступ на конференції з публікацією тез за темами практики
Максимальна кількість балів: 10.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання		
А	90-100	Здобувач/ка вищої освіти в повному обсязі виконав завдання практики, відвідував усі лекції/ практичні заняття, виконав вчасно усі індивідуальні завдання, показавши обізнаність з матеріалом і обґрунтованість власних міркувань. Показано креативний підхід до підготовки екскурсії, відповідальне ставлення до Щоденнику з практики, проявлено зацікавленість до роботи музею і музейників, зокрема проведено співставлення форм роботи українських і зарубіжних музеїв
В	82-89	Здобувач/ка вищої освіти в повному обсязі виконав завдання практики, відвідував усі лекції/ практичні заняття, виконав вчасно усі індивідуальні завдання, набув необхідних знань, умінь і навичок, але допускає неточності й незначні помилки у виконанні завдань. Вчасно виконані всі завдання.
С	75-81	Здобувач/ка вищої освіти в повному виконав завдання практики, відвідував усі лекції/ практичні заняття, але має помилки у практичній реалізації, або невчасно виконані завдання, пропуски.
Д	64–74	Здобувач/ка вищої освіти не в повному обсязі виконав завдання практики, екскурсія підготовлена на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з відвідуваністю.
Е	60–63	Здобувач/ка вищої освіти в недостатньому обсязі опанував завдання практики, з багатьма значними недоліками виконані індивідуальні завдання, невчасна подача виконаної роботи, виконано лише частину практичних завдань, наявні проблеми відвідуваністю
FX	35-59	Здобувач/ка вищої освіти в недостатньому обсязі опанував матеріал практики, виконана робота має багато значних недоліків, не виконав основні завдання. Пропуски занять практики.
F	0-34	Здобувач/ка вищої освіти, не виконав усі завдання. Численні пропуски занять практики.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

I. Нормативна база:

1. Закон України про музеї та музейну справу // *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1995, N 25, ст. 191

II. Наукова література:

2. Актуальні проблеми теорії і практики музейної та пам'яткоохоронної діяльності: зб. наук. пр. (за матеріалами круглого столу). Київ, 2013.

3. Бабарицька В.К. Екскурсознавство і музеєзнавство : навчальний посібник, Київ, 2007.

5. Велика Л.П. Музейне експозиційне мистецтво: монографія. Харків, 2000.

6. Велика Л.П. Художній образ музейних експозицій: традиції та сьогодення. Другі Сумцовські читання. Тези наукової конференції. 18 квітня 1996 року. Харків, 1996.

7. Гончарова О.М., Пустовалова С.Ж. Вступ до музеєзнавства і пам'яткознавства: навчальний посібник. Київ, 2021.

8. Довжук І.В. Основи музеєзнавства: навчальний посібник. Луганськ, 2008.

9. Криза, Даніелле. Велика важлива книга про мистецтво (тепер і про жінок). Приклади нестримних художниць і мистецьких проєктів, які надихнуть вас на власну творчість. Київ, 2022.
9. Маньковська Р.В. Музеєзнавство в Україні. Київ, 2000.
10. Редин Є.К. Музей искусств и древностей Императорского Харьковского Университета (1805-1905). Харків, 1904.
11. Музейна експозиція: сучасний погляд і досвід побудови: матеріали науково-практичної конференції / Уклад.: В.В.Врублевська, Г.О.Сорока. Київ, 2009.
12. Соціологія музею: презентація на тлі простору і часу: кол. моногр. / За заг. ред. доктора іст. наук В.В.Карпова. Київ, 2016.
13. Степанова О. В музеях світу. Київ, 2004.
14. Шмит Ф.И. Исторические, этнографические и художественные музеи. Очерки истории и теории музейного дела. Харків, 1919;
15. Шмит Ф.И. Музейное дело. Вопросы экспозиции. Ленинград, Academia, 1929.
16. Путівники, каталоги музейних зібрань України і світу.
17. Музейна документація ХХМ.